

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	8,67 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guidenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Czwartek: Piotra Nolasko w.
Piątek: † Ignacego, b. m.,

CHOJNICE, piątek, dnia 1. lutego 1929 r.

Słońca wschód 7.47 zachód 16.41
Księżycy wschód — — zach. 10.21

Przyszła wojna światowa

Kiedy i gdzie wybuchnie? — Jaki naród najpierw ją rozpocznie? — Czy armja w dzisiejszym znaczeniu odegra znaczącą rolę? — Użycie najstraszniejszej broni: samolotów, bomb i gazów trujących. — Koszta i skutki takiej wojny. —

Biuro prasowe „Central European Press” w Pradze nadesłało nam artykuł p. Wateresa, b. angielskiego attache wojskowego w Berlinie. Ze względu na ciekawe ujęcie tematu, artykuł ten zamieszczamy w całości. — Redakcja.

Przyszłej wojny światowej z pewnością nie wywołają dwa mocarstwa lub dwie grupy państw w Europie, wrogo wobec siebie z tych czy innych powodów usposobione. Przypuszczając raczej należy, że do wybuchu przyszłego światowego zatargu zbrojnego dojdzie w związku z koniecznością obrony najżywońszych interesów przez poszczególne narody, które w trosce o swą przyszłość, zagrożoną zmniejszającymi się możliwościami aprowizacyjnymi i t. p., skazane zostaną na odegranie czynnej roli w tragedji przyszłej wojny światowej. Wojna między Japonją a Stanami Zjednoczonymi A. P. nie jest prawdopodobna. Nie jest wykluczone wprawdzie, że Japonja zagarnie niektóre terytoria chińskie, ale to z pewnością nie zdołałoby skłonić mocarstw europejskich do podjęcia wojny o kolonie. Doktryna Monrogo nie pozwala nam przypuszczać, by Ameryka mogła znaleźć się jeszcze kiedykolwiek w stanie wojny z państwami europejskimi. Afryka i Azja również, jak się zdaje, nie będą terenem przyszłej wojny światowej.

Rosja sowiecka nie rozpocznie nigdy działań wojennych, gdyż dyktatorzy komunistyczni znakomicie sobie uświadomili, że wojna oznaczałaby koniec bolszewizmu. Niemcy, jak z rezultatu ostatnich wyborów wynika, narazie wojny wszczywać nie zamierzają i wolą czekać na chwilę odpowiedniejszą. Mniejsze państwa europejskie również skwapliwie unikają wszelkich konfliktów zbrojnych, nie myśląc oczywiście o ich wywołaniu. Anglja nie zamierza prowadzić wojny, dopóki naród nie uzna, że jego egzystencja jest zagrożona. Pozostają więc tedy jeszcze Włochy i Francja. Tutaj antypatje narodowe, zazdrość, — a o ile chodzi specjalnie o Włochy, — to i liczba ludności rosną tak intensywnie, że odegranie kierowniczej roli w przyszłej wojnie światowej właśnie przez te dwa państwa nie byłoby rzeczą wykluczoną. Ponadto uprzytomnić sobie należy, że niektóre sfery włoskie wciąż jeszcze marzą o odebraniu Francji niektórych części Sabaudji.

Jaki charakter mieć będzie przyszła wojna? Wyobraźmy sobie, co, przy dzisiejszym stanie techniki wojennej, nie jest rzeczą trudną, — że tysiące nieprzyjacielskich aeroplanów zaczynają zmienacka bombardować jakieś duże miasto. Przy szalonej szybkości wojny lotniczej, nikt oczywiście nie będzie w stanie na czas dane miasto przed groźącym mu niebezpieczeństwem ostrzec. Jakie będą zatem skutki takiego ataku, nie trudno sobie przedstawić.

Ale to jeszcze nie będzie najgorsze. W radiotelegrafji już dzisiaj chwywanie fal elektromagnetycznych z eteru i kierowanie ich do miejsc o tysiące kilometrów od nas oddalonych, jest rzeczą praktykowaną. Możemy być pewni, że chemicy i inżynierowie wynajdą środki, które umożliwiłyby nam kierować na wielką skalę atakami gazowymi z laboratorium. W chwili, kiedy idea ta zostanie zrealizowana, atakujący bez najmniejszego ryzyka ze swej strony będzie mógł w jednej chwili otruć tysiące ludzi, przyczem napadnięty nie będzie w stanie stwierdzić, z której strony atak wyszedł. W przyszłej wojnie światowej nie będzie walczących. Gas, bomby i torpedy lotnicze nie uznają jednostek, niszcząc dosłownie wszystko, na co w swym locie śmiertelnością napotkają.

Pierwsza wojna światowa dała nam cały szereg nowych, dotychczas nieznanych narzędzi śmierci i zniszczenia, udoskonalając równocześnie stare środki walki, znane nam jeszcze z wojen poprzednich. Gazy trujące były zupełnie czemś nowym, natomiast „gruba Berta” była znakomitem udoskonaleniem starego działa dalekonośnego. W przyszłej wojnie światowej lotnictwo i gazy trujące całkowicie opanują sytuację. Wszystkie mocarstwa europejskie mają już wielką i stale rosnącą liczbę samolotów i fabryk, produkujących gazy trujące. Wszystko to stosowane będzie w przyszłej wojnie z niebywałą bezwzględnością. Samoloty, gazy, bomby będą siałą zniszczenie na całym świecie. Nikt nie będzie w stanie ukryć się przed groźącym niebezpieczeństwem, ludność cywilna nie znajdzie już w podziemiach wyteknionego schronienia przed okropnościami wojny powietrznej.

Eskaдры lotnicze strzelać będą z dział a prądy gazów trujących dyrygowane będą daleko poza fronty. Życia i gmachy niszczone będą z zastraszającą szybkością. Łodzie podwodne w przyszłej wojnie odegrają rolę drugorzędą, gdyż torpedowanie okrętów odbywać się będzie głównie przy pomocy samolotów.

Rządy poszczególnych państw zaczynają sobie stopniowo uświadamiać niecelowość utrzymywania większych jednostek pieszych i konnych, poświęcając tem bacniejszą uwagę pracy uczonych, stale udoskonalających narzędzia zniszczenia, niezależne od milionowych, a tak kosztownych armji. Również w dziedzinie zbrojeń morskich obserwować można tendencję w kierunku ograniczenia wydatków na okręty wojenne, przeznaczając natomiast większe sumy na budowę hydroplanów. Jest to nietylko celowe, ale i ekonomiczne, gdyż np. za pieniądze, które trzeba by było wydać na budowę 10 nowoczesnych okrętów

wojennych, można wybudować nie tysiące, ale setki tysięcy aeroplanów (budowa 10 nowoczesnych okrętów kosztuje około 70.000.000 funtów szterlingów.) Europa ma dzisiaj daleko więcej ponad 10 okrętów wojen., a na podstawie czterech działan arytmetycznych z łatwością każdy może obliczyć co wszystko kryje w sobie dzisiejszy system zbrojeń w Europie.

Mógłby może ktoś zauważyć, że niniejszy szkic przyszłej wojny może najwyżej odpowiadać pierwszej fazie wojny, której przebieg dalszy stałby znów pod znakiem starych metod wojennych i że te właśnie stare metody byłyby decydujące przy rozstrzygnięciu wojny. Innymi słowy mówiąc, można by było przypuszczać, że ataki gazowe i samolotowe na dalszą metodę nie byłyby w stanie dać wyników. A dlaczego? Nie ulega wątpliwości, że państwa, które w przyszłej wojnie brać będą udział, przygotowane będą nietylko do zniszczenia, lecz i do rekonstrukcji zniszczonego. Ale niszczyć jest łatwiej, niż tworzyć a dlatego przypuszczenie powyższe wypowiedziane nie zdaje się nam być prawdopodobne. Nauka nigdy nie jest bezczynna. Stale pracują nad wynajdywaniem coraz to nowych i potworniejszych narzędzi mordu, których ofiarami mają być tysiące niewinnych bezsilnych istot. Nawet ciemność nie będzie chronić napadniętego przed wrokiem nie przyjaciela, gdyż istnieje już dzisiaj środki, przy pomocy których przedmioty, znajdujące się w ciemności mogą być uczynione widzialnymi.

W krótkim artykule nie mogę oczywiście opisać wszystkich szczegółów przyszłej wojny, ale już to, co powiedziałem, pozwala sobie co do jej charakteru wyrobić pewne zdanie. Chemik i inżynier kierować będą akcją przyszłej wielkiej tragedji światowej i, opierając się na zasadach wiedzy ludzkiej, niszczyć będą z niebywałą jeszcze w historii ludzkości bezwzględnością, wszystko, co natura i człowiek stworzyli.

Producenti filmowi, którzy z takim upodobaniem gloryfikują wojnę, zrobiliby daleko lepiej, jeśli pokazywaliby ludziom wszystkie okropności przyszłej wojny. We wszystkich państwach miałyby być wyświetlane filmy, które pozwoliłyby szerokiemu ogółowi uświadomić sobie, co to jest właściwie wojna nowoczesna.

Tajemnicza rozmowa Brianda z posłem afgańskim

Paryż, 31. 1. (radjo.) Minister Briand przyjął wczoraj posła Afgańskiego w Paryżu na dwugodzinnej przeszło konferencji.

Mimo zabiegów przedstawicieli prasy rozmowa Brianda z posłem, okryta jest tajemnicą.

Pocieszająca wiadomość dla urzędników państwowych

W dniu 16. 3. br. piętnaście tysięcy urzędników zostanie stabilizowanych.

Warszawa, 31. 1. (radjo.) W wyniku narad międzyministerjalnych zdecydowana została, jak nam komunikują, przeprowadzenie z dniem 16. marca br. stabilizacja 15.000 urzędników państwowych. Jest to następstwo przepisów o służbie państwowej, które przewidują służbę tymczasową do 16 marca br.

Stabilizacja odejmie urzędnikom troskę o przyszłość, obawę redukcji, a temsamem usprawni ich działalność.

Jugosławia idzie śladem Ameryki i kasuje u siebie wszelki alkohol.

Wiedeń, 31. 1. (radjo.) Depesze z Białogrodu donoszą, iż rząd Jugosłowiański w najbliższych dniach wyda ustawę zakazującą picia trunków. Ustawa o zaprowadzeniu prohibicji, która się ukaże, wzorowana jest na ustawie amerykańskiej a w pewnych punktach nawet obostrzona.

Ustawa dotyczyć ma wszelkich trunków alkoholowych i wyskokowych.

Francja oświadcza się za swym premierem

i zgodnie z nim potępia intrygi niemieckie.

Paryż, 31. 1. (radjo.) Prasa francuska wszelkich zabarwień, szeroko opisuje wielki sukces Polincarego i oświadcza, że wszelkie wystąpienia separatystów alzackich i intrygi Niemiec, po sukcesie premiera francuskiego napotkają tak we Francji jak i w Alzacji i Lotaryngji na zdecydowaną odprawę pośród ludności.

Szalejąca na morzu adriatyckiem burza

zatopila i uszkodziła kilkanaście okrętów.

Berlin, 31. 1. (radjo.) Dziś nad ranem szalała wielka burza nad Adriatykiem.

Kilkanaście żaglowych okrętów przybyło do portu „Pola” ciężko uszkodzonych.

Na szlaku z Tryjestu do Wenecji burza zatopila kilkanaście bark i galarów naładowanych towarami i materiałem budowlanym. Straty mają być duże.

Czerwoni biją czerwieszych Krwawe starcia między socjalistami i komunistami.

Boliwia, 31. 1. (radjo.) W dniu wczorajszym doszło do gwałtownego starcia między socjalistami i komunistami.

W toku wymiany strzałów raniono około 25 osób. Po dwóch godzinach spokój przywrócono.

Komisja budżetowa ustaliła wczoraj Budżet państwa na rok 1929/30

Sejm natychmiast zaczął nad nim obradować

Warszawa, 31. 1. (radjo.) Wczoraj w środę obradowała w dalszym ciągu Komisja Budżetowa i uchwaliła budżet państwa na rok 1929/30 w trzecim czytaniu.

Przyjęto tylko jedną poprawkę, zgłoszoną imieniem rządu przez wiceministra Grodyńskiego. Upoważnia ona Ministra Skarbu do dysponowania pewnymi kwotami w nagłych wypadkach bez natychmiastowego zwracania się do Najwyższej Izby Kontroli Państwa względnie do Sejmu.

Budżet przewiduje w dochodach sumę 2 miljardy 966 milionów 139 tys. 424 zł, w rozchodach 2 miljardy 759 mil. 529 tys. 679 zł. Nadwyżka budżetowa wynosi 203 mil. 609 tys. 725 zł.

Na dochody państwa składają się:

Dwa banki tajne w Warszawie.

Zamiast dolarów —
kilka worków akt
wykryła policja śledcza.

Warszawa, 31. 1. (radjo.) Policja śledcza zlikwidowała potajemny „interes z dolarówkami” na raty, mieszczący się pod jakąś zagadkową firmą przy ulicy Marszałkowskiej 44, wczoraj znów ta sama policja zajęła się osobliwym biurem bankowym przy ulicy Marszałkowskiej nr. 111, mieszczącym się w jednym pokoiku, odnajmowanym od zakładu dentystycznego. Biuro bankowe miało tytuł: „Oddział poznańskiego Banku Tow. kredytowego miejskiego właścicieli nieruchomości” i zajmowało się sprzedażą na raty różnych papierów procentowych, specjalnie zaś dolarówek, nie mając na to żadnego uprawnienia. Majątek owego biura stanowiło biurko, szafa i 3 krzesła. Policja znalazła duży zapas druków propagandowych do rozsyłania na prowincję oraz 500 legitymacji dla agentów, którzy jeździli kaptować klient. po całej Polsce. Wszystkie materiały biurowe powędrowały w workach do urzędu śledczego gdzie wszczęto dochodzenia. Ciekawym będzie odkrycie policji iłu poszkodowanych zgłosił się obecnie.

Krwawe żniwo katastrofy
kolejowej

Liczba ofiar w Sinching wzrosła.

Berlin, 31. 1. (radjo.) Liczba ofiar w katastrofie pod Regensburgiem na stacji Sinching wzrosła do 4 osób zabitych, 4 osoby zmarły a 13 rannych.

„Vosische Zeitung” podaje, że liczba ofiar jeszcze się powiększy skutkiem spóźnionej pomocy.

Na 200 lat ciężkiego więzienia
skazał sąd warszawski niebezpiecznego bandytę.

Warszawa, 30. 1. (radjo.) W warszawskim Sądzie Apelacyjnym zapadł wyrok łączny, skazujący bandytę Wł. Mańkowskiego, zwanego w kołach przestępczych „głupim Mańkiem”. W ciągu 2 lat Mańkowski stawał 32 razy przed sądem w różnych stronach kraju i 32 wyroki przyniosły mu w sumie 200 lat ciężkiego więzienia.

Sąd Apelacyjny zatwierdził łączną karę ciężkiego bezterminowego więzienia.

Niszczycielski pochód zimy na południu Europy

W Pradze czeskiej panowały wczoraj za dnia ciemności egipskie. — Cała Czechosłowacja pokryta 5-metrową warstwą śniegu. — Nawet w słonecznej Wenecji gryzą mrozy. — W Jugosławii trzeba domy odkopywać z pod śniegu

Praga, 31. 1. (radjo.) Wczoraj od samego rana panowała w stolicy Czechosłowacji w Pradze wielka gęsta mgła tak, iż w biurach, mieszkaniach, kaźniach i interesach handlowych palić musiano światła przez cały dzień.

Ruch uliczny, na skutek gęstej mgły doznał poważnych przeszkód.

Na przedmieściach Pragi wydarzyły się dwie katastrofy tramwajowe, w których ranne zostały 4 osoby, oraz wydarzyło się kilka nieszczęśliwych wypadków.

W Pradze temperatura opadła do 16 stopni niżej zera, w górach zaś notowano dziś rano 28 stopni poniżej zera.

Opady śnieżne były tak wielkie w ciągu dwóch ostatnich dni, że zaspy śnieżne sięgają do wysokości 5 metrów.

Ruch pociągów na prowincji i w podgórskich częściach kraju został zupełnie wstrzymany. Ostatni pociąg z prowincji przybył do Pragi z 12-to godzinnym opóźnieniem.

W całej Czechosłowacji panują wielkie mrozy i nawałnice śnieżne.

Wenecja, 31. 1. (radjo.) Od wczoraj nad Wenecją i okolicami zawiła nie notowana od lat kilkudziesięciu nowa fala zimna.

Temperatura spadła do 7 stopni poniżej zera.

Pociąg międzynarodowy Bukareszt — Rzym przybył z 26-cio godzinnym opóźnieniem.

Dochody zwyczajne administracyjne w sumie 1 miliard 885 mil. 849 tys. 003 zł, dochody z przedsięwzięć państwowych w sumie 771 mil. 773 tys. 471 zł., dochody z monopoli 879 mil. 517 tys. zł.

W rozchodach państwa największe pozycje stanowią:

Rozchody administracyjne, rozchody na przedsięwzięcia państwowe i rozchody monopolowe. Dla przedsięwzięć państwowych budżet przewiduje deficyt w sumie 21 mil. 631 tys. 100 zł.

Uchwalony przez Komisję budżet został natychmiast przesłany Marszałkowi Sejmu. Budżet poszedł od razu pod obrady Sejmu, który zebrał się o godz. 4-tej po poł.

Niemcy nie chcą oddać Anglikom swych kolonji

Memoriał niemieckiej frakcji narodowej.

Berlin, 31. 1. (radjo.) Na wczorajszym posiedzeniu Reichstagu frakcja nacjonalistyczna wniosła memoriał w sprawie zamierzonej przez rząd angielski aneksji niemieckich kolonji w Indjach Wschodnich.

Memoriał zwraca się do rządu Rzeszy z wezwaniem, aby natychmiast wystąpił na drodze dyplomatycznej z ostrym protestem i angielskiej okupacji się przeciwstawił.

Kręactwa bolszewickie

Najpierw proponują pakt a potem umywają ręce

Oświadczenia pism półurzędowych

Bukareszt, 31. 1. (radjo.) W związku z oświadczeniami złożonymi rządowi sowieckiemu przez państwa bałtyckie w sprawie podpisania przez Polskę paktu Kelloga, „Izwestja” ostro atakuje rząd niemiecki w swych artykułach, że z chwilą wezwania Polski przez Rosję do podpisania tego paktu, Niemcy nie dość energicznie poparły rząd sowiecki tak w Warszawie jak i na terenie polityki (międzynarodowej.)

— Jeżeli — piszą „Izwestja”, sprawa ta weź-

mie inny obrót aniżeli było to życzeniem zainteresowanych, to winę całą ponosi rząd niemiecki i min. Stresemann.

Co do punktów wysuniętych przez Rumunję w sprawie Besarabji, oświadcza „Izwestja” że bardzo wątpliwym jest, aby rząd sowiecki poczynił jakiegokolwiek ustępstwa.

Wątpliwym jest również czy rząd bolszewicki zgodzi się wogóle na podpisanie paktu w tej formie, w jakiej wysuwają go państwa bałtyckie.

Gromada wilków napadła wioskę

i rozszarpała kilka sztuk trzody oraz pokaleczyła
dwóch ludzi.

Praga, 31. 1. (radjo.) W okolicach Berna Morawskiego, jedna z widzianych poprzednio gromad wilków, napadła na osadę i dobrawszy się do zabudowań, rozszarpała kilka sztuk bydła i świń.

Mieszkańcy osady zorganizowali nagonkę w celu odpędzenia wilków.

W czasie obławy, wilki zgłodniałe napadły na dwóch parobczaków i dotkliwie ich pokaleczyły.

W państwie bojaźni bożej

2 miliony bez pracy

Zato rząd buduje pancerniki wojenne.

Berlin, 31. 1. (radjo.) Frakcja komunistyczna Niemiec w porozumieniu z frakcją socjal - demokratów wniosła na posiedzenie Reichstagu memoriał, w którym ostro atakuje rząd Rzeszy w sprawie wzrastającego bezrobocia w całych Niemczech, a wskazując na kredyty przyznane na budowę nowych okrętów wojennych, domaga się kredytów na uruchomienie warsztatów pracy i rychłego zlikwidowania bezrobocia lub zwiększenia wysokości zasiłków dla bezrobotnych.

Krwawa bitwa przy rekwizycji zboża

Padło przeszło dwadzieścia trupów.

Kowno, 31. 1. (radjo.) W okolicach Tobolska doszło do krwawej rzezi między oddziałem G.U.P. rekwirującym zboże u bogatszych kulaków a chłopami.

W wyniku bójki, padło 3 komisarzy i 9 komсомolców, po stronie chłopów zaś kilkunastu zabitych i rannych.

Zamach na komisarza sowieckiego

Ryga, 30. 1. (radjo.) W Azerbejdżanie podczas kampanji wyborczej włóczęganie pozbawieni praw wyborczych, dokonali zamachu na komisarza sprawiedliwości republiki azerbejdżańskiej Welibekowa, który odbywał podróż agitacyjną. Podczas, gdy komisarz jechał górską drogą samochodem, włóczęganie ostrzelali samochód z ukrycia. Welibeków otrzymał ciężką ranę trzech czekistów z eskorty zabito.

Nie udał mu się planowany zamach

Trocki opuszcza granice rajy bolszewickiego

Minie go przynajmniej kula czekisty

Berlin, 31. 1. (radjo.) Berlińska „Rote Fahne” — organ partji komunistycznej, podaje, że w najbliźszych dniach Trocki wraz z rodziną wydalony zostanie z granic Unji sowieckiej na skutek działalności antykomunistycznej, zmierzającej do obalenia państwa robotniczego w Rosji.

Większa część przywódców obozu Trockiego została aresztowana i wywieziona w głąb Syberji i na Ural. Wykryto, iż frakcja Trockiego, zamierzała dokonać zamachu wojskowego na obecny rząd sowiecki, a rozruchy w wojsku sowieckim były jej dziełem.

Berlin, 31. 1. (radjo.) Prasa prawicowa niemiecka polenizując z „Rote Fahne” podaje, że rząd Stalina obawiając się silnej frakcji trockistów pod jej naciskiem zgodził się na wysiedlenie Trockiego.

Dzięki partji swojej, Trocki uniknął kuli Stalina.

Czy zamówieś „Dziennik Pomorski”
na miesiąc luty?

Zbrodnię — Bóg zawsze ukarze „VIII-me: Nie mów fałszywego świadectwa” Ukarane krzywoprzysięstwo

We wtorek, 29 b. m. przed Izba Karną w Chojnicach, w roli oskarżonej stanęła Teresa Glaners zamieszkała w Legbądzie pow. Chojnice.

Akt oskarżenia zarzucał jej, iż w lutym 1928 r. Glanersowa wezwana przed Sąd Powiatowy w Czersku w charakterze świadka, w procesie toczącym się między jakimś Marksem a Glanersem, złożyła fałszywe zeznania zaprzysięgając je przed sądem.

Od procesu owego upłynął cały rok. Glanersowa cieszyła się w duchu, że sprawa poszła tak gładko i w zapomnienie.

Lecz ręka Sprawiedliwości Bożej czuwała nad Glanersową. I w chwili, gdy najmniej się tego spodziewała, drobny przypadek ujawnił, że

Glanersowa fałszywie zeznała i fałszywą złożyła przysięgę przed sądem. Glanersowa stanęła przed Izba Karną w Chojnicach.

Nie pomogły tłumaczenia się oskarżonej, nie pomogły wykrety, świadkowie bowiem zeznali, że fakta podane przez Glanersową, są fałszem wiernym a podała je ona dla tego aby przyspożyć sobie korzyści majątkowej.

Izba Karną, po przesłuchaniu świadków, skazała Glanersową za krzywoprzysięstwo na półtora roku więzienia, darując jej w myśl amnestji 1/3 część kary, oraz na utratę praw obywatelskich przez lat 5 i odbierając jej prawo zeznawania pod przysięgą.

Nie kradnij cudzej własności

Ukaranie trzech złodzieji w Chojnicach

Mozolny dzień pracy Izby Karnej

Kaszubowski Augustyn zamieszkały w Chojnicach, z urodzenia już posiadał dziwny pociąg do cudzej własności, nie dlatego żeby na chleb nie mógł zapracować ale dlatego, że to co było cudzą własnością dziwny urok pociągający stanowiło dla jego zbrodniczych upodobań.

I oto, spodobały się Kaszubowskiemu 6 metrowe drągi i inne przedmioty, które były własnością p. Stańskiego. To też skradł je.

Czujna policja jednak wytropiła przedmioty skradzione i Kaszubowski przymknęła.

We wtorek Kaszubowski stanął przed sądem w Chojnicach.

Sąd biorąc pod uwagę kradzieże poprzednio już przez Kaszubowskiego popełnione, skazał go na 7 dni więzienia.

Śladami Kaszubowskiego, poszedł urzędnik kolejowy Józef Kosmeja z Pruszcza, który znów lubił wachać torby pieniężne kolejowe w czasie pełnienia służby dyżurnego. Podczas jednego takiego wachania zginęło z torby 70 zł. dnia 28 września 1928 roku na stacji Bagienica.

Kosmeja przyznał się do kradzieży tłumacząc się, że kradzież popełnił pod wpływem zaburzenia umysłowego. Sąd jednak nie uwierzył w to i skazał Kosmeję na 8 miesięcy więzienia.

Ten sam los spotkał Józefa Wykę, zam. w Zarosłach pow. świecki, który skradł narzędzia rolnicze wartości 200 zł. na szkodę gosp. Chmary z Klocka.

Sąd skazał go na 8 miesięcy więzienia. Ręka Sprawiedliwości ich dosięgła.

Przykład godny naśladowania.

Miasto Tczew na okręgu handlowym „Pomorze” W związku z wydaną przez Wojewódzki Komitet Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości odezwą do samorządów, w sprawie dobrowolnego opodatkowania na rzecz celów Komitetu, nadesłał Magistrat m. Tczewa na ręce Prezesa Komitetu P. Dra Józefa Wybickiego następujące pismo:

W związku z pismem z dnia 9 stycznia br. w sprawie ufundowania okrętu handlowego „Pomorze” powziął Magistrat na posiedzeniu dnia 22 stycznia br. następującą uchwałę:

„Magistrat uchwała w związku z odezwą Wojewódzkiego Komitetu Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Rze czypospolitej wstawić do budżetu dodatkowego na rok 1929-30 zł. 10.000 (dziesięć tysięcy złotych), a w następnych dwóch latach” do budżetu po 10.000 zł. na budowę statku handlowego „Pomorze”.

Podając powyższą uchwałę, którą przedłożył się na najbliższym zebraniu Rady Miejskiej do zatwierdzenia, do wiadomości W. Pana Prezesa, przesyła Magistrat zarazem życzenia jaknajchlejszego zrealizowania poczynają Komitetu celem zadokumentowania naszych odwiecznych praw do „Polskiego Bałtyku”.

Oby powyższa uchwała Magistratu m. Tczewa, nacechowana wielkim patriotyzmem i wysokim zrozumieniem znaczenia floty dla Niepodległości Państwa Polskiego — znalazła jaknajwięcej godnych naśladowców.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 31. stycznia 1929 r.

Wieczorek Sokoła chojnickiego.

Tow. Gim. Sokół urządza w sobotę dnia 2 lutego br. w sali Konsumu Urzędniczego wieczorek na który się szan. członków wraz z rodziną serdecznie zaprasza. Początek o godz. 7.30. Czołem! Zarząd.

Skutki nieposypania chodników.

Na chodniku przed Bankvereinem upadła dziewczyna skutkiem gołoledzi dotkliwie tłukąc sobie tył głowy, plecy i łokieć w ręk.

Porozrzucane pakunki i potluczona dziewczynę podnieśli przechodnie.

Jest to nie pierwszy wypadek spowodowany tem, że obowiązani właściciele i zawiadowcy domów, nie przestrzegają przepisów posypywania chodników w czasie obecnej panującej gołoledzi.

Z Walnego Zebrania

Związku Młodzieży Katolickiej Polskiej Męskiej. We wtorek dnia 29 stycznia o godzinie 8 wieczorem odbyło się na sali Szkoły Powszechnej w Chojnicach walne zebranie Związku Młodzieży Katolickiej Polskiej Męskiej.

W szarej sali Szkoły Powszechnej zgromadziło się przeszło 100 chłopców starszych i młodszych a między niektórymi rzędami siedzących, przeświecały złotym połyskiem trąby i trąbki sekcji muzycznej, która po zebraniu odbyć miała swoje zwykłe ćwiczenia.

Zebrań zaagil p. Behlke witając ochoczą młodzież Po krótkim przemówieniu, przewodniczący p. B. udzielił głosu referentowi.

Referat o Pomorzu i zadaniach młodzieży pomorskiej wygłosił Redaktor „Dziennika Pomorskiego”.

Referent przytaczając daty i wydarzenia historyczne z dziejów Pomorza przed tysiącem lat, wykazał, iż młodzież pomorska w latach przedhistorycznych, wzorem była dla innych plemion polskich pod względem umiłowania ziemi.

Następnie referent wskazał na zadania, jakie wypełnić powinna i musi Młodzież Katolicka Polska tak pod względem obrony Wiary św. jak i pod względem obrony Polski.

Po referacie Redaktora, obradował związek nad szeregiem spraw bieżących organizacyjnych, które po dyskusji jednogłośnie zatwierdzono.

Z uznaniem podnieść należy pilność członków, którzy tak sumiennie uczęszczają na zebrania i wykłady i tak poważnie traktują dyrektywy zarządu, wypełniając wszystkie jego zarządzenia.

Oby młodzież całej Polski wzór brała ze Związku Młodzieży Katolickiej Polskiej Męskiej.

Narciarze pod Chojnicami.

Ubiegłej niedzieli i wogóle w ostatnich dniach, około laska pod Chojnicami, uczniowie polskiego i niemieckiego gimnazjum, urządzają pojedyncze ćwiczenia narciarskie z bardzo pomyślnym wynikiem.

Okazuje się, że i sport narciarski ma wielu miłośników w Chojnicach.

Przeglądając się ćwiczeniom publiczność frenetycznie oklaskiwała młodziutkich narciarzy.

Nie będzie kobiet - ławniczek w sądach pracy.

Wszystkie listy kandydatów na ławników do Sądów Pracy rozpatrywane są w chwili obecnej przez Ministerstwo Pracy. Na listach tych figurują nazwiska wielu kobiet Mimo, że ustawa o Sądach Pracy nie wyłącza kobiet, kandydujących na stanowisku ławników do Sądów Pracy, dowiadujemy się, że Ministerstwo Pracy wszystkie kandydatki, jako ławniczek przy tych sądach ma zamiar skreślić z list, przedstawionych przez związki zawodowe.

Kino.

W piątek dnia 1 lutego br. wielka sensacja dla Chojnic Fred Thomson dzielny cowboy z swym nieodstępnym rumakiem „Srebrnym Jastrzębiem” ukazuje się pięknym chojniczanom i miłym chojniczanom w filmie pod tyt.: „Wyjęty z pod prawa”.

Jest to wielki sensoryjny dramat osnuty na tle wojen między Stanami Północnymi a Południowymi Ameryki.

Nadprogram „Marry Carr”.

Dziś! Ostatni dzień!

Dziś, wiele radości, krzyku!
Bierzesz pensję Czytelniku
Pamiętaj więc o „Dzienniku”
Dziś ostatni dzień!

Spiesz na pocztę! zaabonuj.
„Dziennik Pomorski” — organ twój,
I przyjaćciom proponuj
By w ostatni dzień

Z okazji tej skorzystali
„Dziennik” sobie zapisali,
A codziennie będą czytali.
Nowinki ze świata!

Kto „Dziennik Pomorski” czyta,
Tego się smutek nie chwytą,
Więc „Dziennik” z radością wita
Gdy nadejdzie pocztą!

Pamiętaj więc Czytelniku,
o Twym „Pomorskim Dzienniku”!
Zamów go! Innym proponuj!
Dziś! ostatni dzień!

RUCH w TOWARZYSTWACH

Lutnia. Dziś, w czwartek lekcja dla chóru mieszanego o godz. 7.30 wcz. w szkole. Dyrygent.

Zbiórka 1-szej kompanji P. W. - Chojnice na obchód z okazji oswoobodzenia Pomorza odbędzie się w dniu 31.1. br o godz. 17.30 zbiórka na placu koszarowym I Baonu Strzelców. Punktualne stawienie się wszystkich członków obowiązkowo.

Piechowski, Fran. ppor. i d-ca 1 komp.

Baczność Powst. i Wojacy. Z powodu rocznicy oswoobodzenia miasta Chojnic z pod jarzma pruskiego odbędzie się w czwartek dnia 31.1. br. capstrzyk. Zbiórka o godzinie 6 wieczorem koło Ratusza.

Wszyscy druhowie winni się stawić.

Wolność, Komendant.

Zebrań Koła Polek. Walne Zebranie Koła Polek odbędzie się zamiast 1 lutego, dopiero w piątek dnia 8 lutego, o godz. 5 po poł. na salce w starostwie, o czym zawiadamia Zarząd.

Pow. Koło Związku Inwal. Woj. R. P. w Chojnicach. Roczne walne zebranie odbędzie się o godz. 1-szej w południe w niedzielę dnia 3. 11. 29 w sali Hotelu Centralnego. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Notowania targowe w Poznaniu.

W dniu 30 bm. na placu Sapieżyńskim placowo za pół kg. masła wiejskiego 2,60 — 2,80, masła mleczarskiego 2,80 — 3,00; twarogu 50 — 70 gr; mleko 40 gr; 1 mendel jaj 4,30; 1 litr śmietany 3,20; pół kg. słoniny śwież. 1,50 — 1,80 wędzonej 1,80 — 2,00; wieprz. 1,40 — 1,60; cielęciny 1,50, smalcu 2,40; kaczka 5 — 7; indyk 10 — 14; kura 3 — 5; para gołębi 2,40 — 2,80; pół kg. szczupaka 2,40; karaś 2,60; ryby 80 — 1,00; sum 2,50; okoń 1,50; karpia 2,80; marchwi 25 gr; ziemni. 8 gr.; grochu fas. 40 — 60; kapusty modrej 30 — 50; jarumu 30 — 40; pół kg. jabłek 30 — 50; śliwek 1,30 — 1,60; cytryny 20 — 25 groszy.

Giełda Płatów Rolnych w Poznaniu

Wzrostek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wago-dostawa zarsz za 100 kg., w złotych.

Zyto	33,00—33,50
Pszonica	40,75—41,75
Jęczmień przemiatowy	32,50—33,50
Jęczmień brow.	34,00—36,00
Owies	30,50—31,50
Mąka z. 70% wł. work.	—46 50
Mąka p. 65% wł. work.	58,00—62,00
Groch polny	44,00—47,00
Groch Victorja	62,00—67,00
Groch f.	53,00—58,00
Peluszka	37,00—39,00
Wyka łatowa	39,00—41,00

Ogólne usposobienie niejednolite. Jęczmień brow. w gat. wybor. ponad notow.

Czytelnicy, korzystajcie z okazji

Program Kursów Rolniczych w Chojnicach

Obejmuje wykłady o hodowli drobiu.

Pomorska Izba Rolnicza wzorem lat ubiegłych, urządza i w tym roku bezpłatne, jednolite kursy hodowli drobiu i to w Wejherowie i Chojnicach.

Celem tych kursów jest zaznajomienie szerszego ogółu racjonalną hodowlę drobiu, dla podniesienia dobrobytu małorolnych, urzędników i rzemieślników, a tem samem i poprawienie naszego bilansu handlowego przez należycie zorganizowany i unormowany zbyt drobiu zagranicę.

Kursa te obejmują następujący program:

W Chojnicach: 18 lutego 1929 roku. godz. 10 rano Otwarcie kursu, godz. 10 — 11 Hodowla drobiu, jej znaczenie, potrzeby i organizacja, godz. 11 — 12 Kierunki hodowli drobiu, metody doboru i materiał hodowlany, godz. 12 — 13 Najważniejsze rasy kur, rozmnażanie legi naturalne i sztuczne, godz. 13 — 15 Przerwa obiadowa, godz. 15 — 16 Wychów i żywienie piskląt (naturalny sztuczny) żywienie (tucz) t. zw. kurcząt hamburskich, godz. 16 — 17 Żywienie kur mięsnych. — Kurniki ich urządzenie. — Kontrola nieśności, godz. 17— 18 Choroby drobiu, ich leczenie i zapobieganie, g. 18—19 Wychów, żywienie i tuczenie gęsi i kaczek, godz. 19 — 20 Organizacja zbytu drobiu i ich produktów. Hodowla królików i kóz godz. 20 Zamknięcie kursu.

Jako prelegenci na kursach wystąpią prawdziwie podobnie: pp. Prof. M. Trybulski — Prezes Centralnego Komitetu do spraw hodowli Drobiu w Polsce, W. Bogusławska Instruktorka Koła Gospodyń Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, inż. W. Skrzypek Inspektor Hodowli Pomorskiej Izby Rolniczej i inż. B. Borkowski kierownik działu hodowli Drobiu Pomorskiej Izby Rolniczej.

Poczyniono starania w Dyrekcji Kolejowej by zamiejscowi uczestnicy kursu mogli korzystać ze zniżek kolejowych. w drodze powrotnej, w wysokości 66 proc. biletu normalnego. O miejscach, w których odbędą się wykłady, nastąpią osobne ogłoszenia w „Kłosach” i Prasie Pomorskiej.

Pomorska Izba Rolnicza.

Rytel.

Towarzystwo Gimnast. „Sokół” w Rytlu urządza w niedzielę dn. 3 lutego 1929 r. z okazji 9 rocznicy wkroczenia Wojska polskiego do Rytla uroczysty obchód z następującym programem:

O godz. 4 po południu uroczyste zebranie na sali p. Samplawskiego. O godz. 6.30 wieczorem: 1) Koncert własnej orkiestry, 2) Przedstawienie amatorskie „Chata za wsią” dramat ludowy w 5 aktach, który powtarza się na ogólne życzenie. 3) Referat: Znaczenie Pomorza dla Polski. 4) Zabawa taneczna.

Spodziewać się należy, że szanowne obywatelstwo tak jak dotąd, poprze wysiłki tutejszego Sokoła i licznie przybędzie w niedzielę na salę p. Samplawskiego.

KRONIKA BRUSKA.**Echa występu Teatru Wielkopolskiego.**

Bawiący u nas Teatr Wielkopolski, odegrał w poniedziałek, dnia 28. stycznia b. r. znakomitą 3 aktową farsę karnawałową p. t. „Tajemnica jednej nocy” (Jutro pogoda), pod dyrekcją Bolesława Brzeskiego, na sali p. Szamockiego. Przedstawienie rozpoczęło się o godz. 8.15 przy zadowolającym udziale publiczności. Treść utworu obfitowała w epizody z życia nocnego miast, osnuta na tle pozornej zdrady... małżeńskiej, kończącej się pojednawczym „Jutro pogoda”.

Znakomita gra aktorów, oraz stosowana scenografia, jak niemniej rzucające się w oczy „konflikty” grających, trzymały widzów w stałym napięciu i częstokroć wzbudzały gromkie uśmiechy wśród nich. To też publiczność nie szczędziła artystom oklasków. — Całość wypadła bardzo imponująco i wniosła błogą lekkość i pogodę w dusze słuchaczy. — Oby Teatr Wielkopolski wkrótce zaszczycił nas znowu swym występem na deskach sceny bruskiej.

Kulig Kółka Rolniczego.

W niedzielę, 26 b. m. gościły Brusy Kółko Rolnicze z Wiela, które przybyło kuligiem tu dotąd. Gości podejmowało tutaj Kółko Rolnicze na sali p. Przewoskiego. Wśród wesołego aplausu bawiono się ochoczo w późną noc, poczem goście wiewscy wracali do swoich domostw, ciesząc się z znakomitego toru saneczkowego, jaki się ostatnio ustalił.

KRONIKA TUCHOLSKA

Tuchola, dnia 31. 1. 1929 r.

Przed balem „królewskim”.

Tutejsze Bractwo Strzeleckie urządza we wtorek 5 bm. na sali „Strzelnicy” swoją doroczną zabawę zimową, takzwaną „balem królewskim”.

Głupich nie sieją...

Jak zacofani są jeszcze niektórzy ludzie w naszej okolicy, o tem niech świadczy następujący fakt.

Przed pewnym czasem umieściliśmy w naszym piśmie sprawozdanie z walnego zebrania akuserek pow. tucholskiego, gdyż podane było że dotychczasowa skarbniczka p. Pirzorowa swój urząd złożyła. Ludzie którzy widocznie nie umiały dobrze czytać, wywnioskowali z tej notatki że p. P. swój urząd jako akuszerkę złożyła, co jest nieprawdą, bowiem p. Pirzorowa jak dotąd tak i nadal praktykę akuszerki obwodowej wykonuje.

Zmiana własności.

W ostatnich dniach sprzedał p. Feliks Dąbrowski swoją nieruchomości, dom i spichlerz, przy ul. Zielonej położoną, za cenę około 30.060 zł. Nowo nabywcą jest p. Władysław Weyna.

Mój tegoroczny

BIAŁY TYDZIEŃ

rozpoczynam z dniem 4-go lutego bież. roku.

Otrzymałem kilka tysięcy metrów materiału bieliźnianego, które oddaję po zadziwiająco niskich cenach. Niebywała okazja bezwzględnie taniego zakupu, dlatego proszę przyjść i przekonać się.

Spełniając życzenie szerokich kół moich Szan. odbiorców
urządzą w dniu 3-go lutego b. r.

wystawę artykułów bieliźnianych.

Lokal będzie otwarty na ten cel w niedzielę od godziny 2—8-mej po południu.

Juljusz Schreiber - Chojnice

Rynek 17

:-

Telefon 48

R. H. A. 46
-4-

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym A nr. 46 zapisano przy firmie August Riedel Brauerei Chojnice, że właścicielką firmy jest Selma z Radmannów Riedel, a to na podstawie wzajemnego testamentu z dnia 3. XII. 27. oraz, że kupcowi Ernestowi Riedelowi z Chojnic udzielono prokury nadal. 254

Chojnice, dnia 5. stycznia 1929 r.

Sąd Grodzki.

R. H. A. 389
-1-

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym A wpisano pod nr. R. H. A. 389 firmę I. Goldkind „Tanie źródło”. Właściciel Izrael Goldkind kupiec w Chojnicach ul. Młyńska 10. 253

Chojnice, dnia 16. stycznia 1929 r.

Sąd Grodzki.

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się sprzedaż licytacyjna najwięcej dającym za gotówkę: w Chojnicach w piątek, dnia 1. lutego br. o godz. 9 1/2 przed południem na Ryнку: 247

około 4 ctr. ryb.

O ile licytacja nie dojdzie do skutku odbędzie się następna licytacja o godz. 10 1/4 przed południem. O tem zawiadamia sekwestратор Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych w Chojnicach.

Obwieszczenie

Z powodu przypadającego na sobotę, dnia 2. lutego rb. święta „Matki Boskiej Gromnicznej”, odbędzie się targ w piątek, dnia 1. lutego rb.

Chojnice, dnia 29. stycznia 1929 r. 240

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

KINO NOWOSCI

W czwartek 31 bm. o godz. 8.15

Satyra! Humer! Śmiech!

Rsieżniczka Trulala

Arcywesoły pikantny komedjo-dramat w 10 akt. Nieprzeciętnie oryginalna porwijająca treść! Zawrotne tempo akcji! Oszałamiająca wystawa, oraz znakomita gra aktorów wysuwają ten film ponad inne. W rolach głównych pełna temperamentu Liljana Harvey oraz Dina Gralla nasza rodaczka Kolpacka.

Świeżo wędzone:
stelawki
piklingi
śledzie
węgorze
morynki
i losos
poleca

Fr. A. Ciepliński
Chojnice, Człuchowska 7.

Kinooperatera

zdołnego fachowca i sumiennego pracownika poszukuje

Kino Wojskowe w Chojnicach.

Zgłosić się w Kompanji 2 Baonu Strzelców. 244

Sprzedam bardzo korzystnie

dom

mieszkalny jednopiętrowy położony w Chojnicach. Cena kupna według ugody. Zgł. do eksp. Dz. Pom. 241

Krowiarza

z zaciężnikami
męsk. poszukuje od 1. 4. 29 r. 248

Rink,
Doręgowice.**Ogłaszajcie w Dzien. Pomorskim.**

W niedzielę, dnia 3. lutego b. r.

urządza P. W.

w sali drh. Madujskiego w Angowicach

Zabawę karnawałową.

Początek o godz. 6-tej.

O liczny udział prosi

Zarząd.

Dobrze umeblowany

pokój

z całym utrzymaniem do wynajęcia. 246

Młyńska 3 I.

Pokój umeblowany

od 1. 2. do wynajęcia. 249

Pl. Jerzego 3.

Służąca

rzetelna, umiej. gotować, najchętniej z wioski może się zaraz zgłosić.

Człuchowska 27
skład. 252

Pokój umeblowany

zaraz lub od 1. 2. z utrzymaniem lub bez do wynajęcia Dworcowa 10, Köhn.